

HEROIS
GENERO SI
D. D. FRANCISCI
DE ACEBEDO, MARIS MON-
tanni loci classi præfetti, & Ordinis fulgentif-
simi de Alcantara equitis, Encommen-
doque de Puebla condecora-
ti, summarium clo-
gium.

PER LICENTIA TVM
D. Benedictum Tebarem, classis Oceani Au-
ditorem generalem, & in pace Augusta
Viceprætorem.

CVM LICENTIA.

GRANATÆ, Ex Typographia Martini
Ferdinaudæ. M. DC. XXIII.

A row of four small, circular, light-colored artifacts, possibly ceramic fragments or beads, arranged horizontally. They are roughly the same size and shape, with some minor variations in texture and color.

<http://www.benmark.com>

For more information about the *Journal of Clinical Psychopharmacology*, visit us online at www.liebertpub.com/jcp.

APPROBATIO.

LEGI hoc summarium Elogium à Li-
centiato D. Benedicto Tebare com-
positum, quod varia, neque inutili erudi-
tione confertum est; nihil verò continet
Christianæ Fidei ac motibus contrarium.
In Collegio Societatis I e s u Granatæ,
die 18. Martij, anno 1623.

Petrus de Hojeda.

• O L I C E N C I A.

VISTA por el Doctor don Geronimo de Montoya, Provisor de Granada y todo su Arçobispado la correccion y aprobacion del Padre Pedro de Hojeda del Colegio de la Compañia de IESVS desta ciudad, dio licencia para que se pueda imprimir este sumario elogio, y assi lo mandò. En Granada a diez y nueve dias del mes de Março de mil y seiscientos y veinte y tres años.

El Doctor Montoya.

Por su mandado.

L. Gregorio Ruiz Auendáñ o. N.

ad hanc ratione pugnare possunt. Hoc autem
dominostis est. Et sicut illa ex multis etiam
est. In solitudo autem totius, si quis longe
est.

CAPUT PRIMUM.

De principiis, quae in republica sunt.

ARMIS, ET LEGES

principium, custodiaque reipublicæ
sunt. Alterutrum decus posse-
t, sicut gaudium, pugna, amores, emi-
on, et honoris dignitas, civium tot
et abusus autemq; mortali, unum id, non
est.

R M I S , & legibus in
gentem reipublicæ mo-
lem nisi testatur Iustinia-
nus Imperator, quorum
tutamine Romanos, no
solum terrarum orbem
subegisse, verum etiam quaesita imperia
foelicissime conseruasse: Maximè enim
alterutrum, alterius auxilio eget. Si qui-
dem regnum, leges, & iustitiam con-
temnens, seu re militari deficiens faci-
le corrueret. Quamlibet harum artium
Imperatoris, seu Iure consulti, & orato-
ris locare homines in amplissimo dig-
nitatis gradu affirmat Tullius: ab hoc
enim pacis ornamenta retinentur, ab
illo belli pericula repelluntur. Proge-
nies

I. I. C. de Iustinia
ne. C. confirmatio-

Machab. I. cap. 8.

Cicero (P. Mure-
na).

nies tua, Frācīscē magnifice, inter alias
montani situs fulgenti nobilitate nitet.
Etenim vetusta domus de Acebedo,
quæ clarissimis Magnatibus, ac Comi-
tibus decoratur, atavis tuis paternis ini-
tium dedit. Ex matris vero Bracamont-
is prosapia, tot numeras patrios vi-
ros, quot processerunt capita. Verum si
à maiorum proceribus prospere nō des-
cenderes, Illustrissimi patrui tui D.D.
Ioannes Baptista de Acebedo, & D.D.
Ferdinandus de Acebedo (quorum pri-
mus cœlestia Regna transmigravit, al-
ter viuit, viuatq; Nestoreos annos) no-
men, & genus tuum perpetua laude, &
splendore valerent efferre. Ad epol
D.D. Ioannes Baptista de Acebedo,
propter morum probitatem profundam
hūnilitatem, scientiarum penitiam, &
alias excellentes animi dores, Episo-
pus Pincianus Indorum Patriarcha, &
hæreticæ prauitatis supremus quæstor
electus fuit, simulque summi prætorij
præfecturam meruit. At D.D. Ferdinā-
dum de Acebedo præmaturæ pruden-
tiæ fama, Comitatis natura insitæ, gra-
tæ indolis gratuitate conditæ, bonum,
& equum appetentis, iuris vtriusq; so-
phicæ pluriumq; virtutum meritis; incli-
tae Inquisitionis quæstoriæ, deinde Oso-
mensi Episcopatu insignitum, & ad Bur-
gorum Archiepiscopatum promotum;

quæ-

quaesitum rogatum ad Regij Senatus
Castellæ maximum præfecture fasti-
gium , circunspectæ iustitia ratio pro-
uexit. Honores siquidem non peti, sed
dari solere , ex Hadriano Imperatore,
scripsit Pomponius Iure consultus. Ni-
mitrum si antiquissimæ tuæ stirpiaucto-
ritatem, & decus attulerint hi duo præ-
stantissimi præfules , quandoquidē eos
complecti filios vniuersa Hispania mi-
rum in modum gloriatur . O parentes
felices , qui duos Præfides procreastis!
Felix patria , in qua diuina sorte nasci
contigit ! Felix sæculum , cui Heroës
omni virtute prædicti ad rempublicam
gubernandā inditi sunt ! O virtutis pul-
chritudo, quam semper honoris elogium
insequitur ! Vti Mathatias clarissimus
vir in extremo vitæ exitu Simonem fi-
lium , coasilio & prudentia ornatum,
Dei populo rectum gubernatorem ex-
prescit , Iudam vero Machabæum , ex
iuentute viribus exercitatum , militiae
Principem expedire: ita Philippus Ter-
tius potentissimus Monarcha Illustris-
simis patruis tuis Castellæ regimen co-
mendauit : te vero viginti quatuor an-
norum adolescentē ex eodem auo prog-
natum , animi tui magnitudine , robo-
req; constantem , littorum montanoru-
classi præfectum designauit. Apud an-
tiquos namque Romanos , nulla etatis

L.2. S.1. Diuus Au-
gustus. vers. & ideo.
ff. de orig. sunis.

I. Mach. cap. I.

ratione habita; prout quisque virtute
ante ibat; honoribus afficiebatur. Impe-
ratorem sustulere Scipionem Africam.
num viginti quatuor annis, Alexander
Macedo adhuc pupillus prælii certami-
na experiri cœpit: Nec mirum cum tri-
ginta, & tria annorum omnium natio-
num viator constitisset.

Ciceron Philip. 5.
Linius lib. 6. dec. 3.
Alicar antiqui-
tat. Rom.

Ciceron Philip. 5.
Iustin. Historia
eius. lib. 12.

M. Ach.

CAP. II.
*Ars Imperato-
ria, natura, doc-
trina, et usu co-
ponitur.*

IN arte Imperatoria tria spectari, si-
cuit in cæteris docet Tullius, natura
nempe, doctrinam, & usum; si nondum
rationis lumine radiante, quadam na-
turæ vi rei militaris flagrabit deside-
rio. Non ne faustissimum fuit præfigiū
re insignem Ducem euasurum? Habet
in se generosus animus, inquit Seneca,
quod concitatur ad honestæ, neminem
excelsi ingenij virtutum humilia delectat.
Ab initio eunte ètate politioribus munis
institutus, et si cuiuscumq; scientiæ prä-
ceptis maxime proficiebas, genius tuus
sublimis armis bellica anhelabat; eo-
rumque exercitio plus impendio gau-
debat, semper Mincræ, Martem prä-
ferendo, & quo te fata vocabant sequi-
tus, expeditionem Mediolanensem pro-
fectus, ex ordinario stipendio, ob res be-
ne gestas, viginti aureorum incremen-
to fuisti donatus, & in bello, Bercelli
agminibus ardenter, pugnantibus au-
daer hostes adorsus fortiter decertas-
ati: Quius rei causa equitum dux fuisti
crea-

L. 5. tit. 23. par. 2.
Cie. pro lege Ma-
nilia.

sen. lib. epist. 32.

sen. ad Lucilium. creatus. Tenenda est via , inquit Sene-
 ca , quam natura præscribit , illam se-
 quentibus omnia facilia , & expedita
 sunt , contra illam viuentibus non alia
 vita est , quam contra aquam nauigan-
Liuins lib. 2. dec. 3. tibus. Scipio Africanus in ipsa pueritia
 maius humano fastigio , quid prætulit:
 is patrem saucium , & captiuum ab hos-
 tibus redemit , & post Cannensem clas-
 dem iuuenes de deserenda , vrbe titu-
 bantes , super eos stricto gladio eam se
 ab Annibale protecturos iurare coegit.
 Iacomus Aragoniæ Rex cui belli assi-
 dua exercitatio debellatoris insigne no-
 men peperit , animosæ indolis præma-
 turè specimen exhibuit. Is enim religio-
 sissimus Princeps , dum pueros iuglans
 fallere solet , nondum decennio etatis
 elapso certaminis aleam subire cœpit ,
 multoties periclitando , quo prædixit
 se multis superiorē ducem fore. Ve-
 rum si bonam indolem , alacre , ingeniū
 comitetur , beatum , quid existimatur ,
 paucis desuper concessum. Ingenium
 tuum in ratiocinando , & percipiendo
 subtile , & perspicax est , in dissoluendis
 difficultatibus expeditum , verum à fu-
 cato ocye discernens , laboris amicum:
 at qui optimam mentem habet , ex sen-
 tentia Euripidis , vates bonum consiliū
 est. Quare magna suavitate omni scien-
 tiarum studio coniungis animum , prin-
 cipa,

cipia, & terminos apprehendis, præci-
puè rei militaris, & nauigandi artis. Nā
singulari affectu astrorum influentias
specularis, magnetis occultam vim, pro-
digiosos maris fluxus, & refluxus, poli
gradus, & altitudinem, cuiusque ventus
speciem, pluraque Astrologiæ, & Geo-
metriæ præcepta addiscis, historiæque
libris adamussim incumbis.

C A P. III.
Imperatoris doctrina maxime conuenit.

Philippus Macedo maxime commē-
dauit Alexandro filio, vt omni co-
natu literarum sophiæ insudaret, ne in
multis sicut illi euenerat ab erraret. Cu-
ius præcepti Alexander adeò fuit te-
nax, vt sub Aristotele, per quinque anni
exacta pueritia erudiretur. Qui cum à
quodam familiari animaduerteretur,
indecens esse cum Diogene strictam ne-
cessitudinem habere, serio dixit, si non
essem Alexâder Diogenes esse vellem. *Instinus, lib. 12.*
Tantiq; se facere iactabat philosophiā,
ac naturalem historiam didicisse, quan-
ti omnes nationes breui tempore pro-
fligasse. Ille Geometriæ rudimenta,
adeò percalluit, vt mundus, cuius do-
minationem ambibat exiguum auspi-
caretur. Scipio Africanus minor, tam
elegans liberalium studiorum, omnisq;
doctrinæ, vt inquit Velleius, & auctor,
& admirator fuit, vt Pollibium, Panæ-
tiumq; excellentes ingenij viros domi,
militiaeq; secūdū habuerit, semperq;
aut

Alexander ab Alex. lib. 3. c. 7.

Instinus, lib. 12.

sen. lib. 14. epis. 9

*Velleius paternul.
lib. 1. sue historie.*

aut bellī, aut pacis seruūt artibus, semper inter arma, ac studia versatus, aut corpus periculis, aut animū disciplinis exercuit. Achiles inter Græcos plures

Gell. attic. lib. 5. cap. 17.

duces anteuit, propter magistri Phæniscis asiduā lectionē. Iulius Cæsar in re

Aurel. Villor. de vita Imperat.

militari nulli secundus, artiū liberalium

solin. lib. 12. Suet. in eius vita.

doctrina, dicēdiq; facūdia eminentissi-

mō fuit, adeo vt res inter diu gestas, no-

ctu scriberet, & elegantissimos commē-

tarios cōficeret, simulq; quatuor nota-

rijs dictandi copiā haberet. Maximilia-

Illescas in Hist. Pont. 2. par.

nus Imperator Regis nostri Catholici

Philippi atavus militia maximē splen-

dens, libros etiam eruditione fœcūdos

in lucem edidit. Quid moror si cunctos

Imperatores, qui inter cæteros clarue-

runt, sigillatim percurras, nullus fere,

haud doctus, & eruditus inuenietur. Ro-

mani, qui bello, & pace rectam viuendi

normā præscripsere, tribunū militū, nō

solum bellandi virtute expertū, sed etiā

omni literarū studioperitū quæritatibāt:

Rebātur enim nō virib⁹, aut velocitati-

bus, aut corporis celeritate res magnas

geri, sed cōfilio authoritate & sentētia.

HIstoriam autem, in qua valde ver-

satus es, magnæ vtilitatis, ac neces-

sitatis reputo, præsentes enim casus præ-

teritis, vti in speculo conspiciuntur. Nā

raro hoc sæculo, aliquid exequendum

proponitur, quod iam transfacto nō eue-

C A P. III.

Historiæ notitia oportet exercitus ducem.

nerit imitandum. Non te prætereat, inquit sapiens, narratio seniorū, ipsi enim didicerunt à patribus suis, quoniam ab ipsis disces intellectum. Cuius sententiæ non immemor Paulus Iurisconsultus in obscuro casu interrogatus, quid faciendum, responso dato, sic Senatum censuisse resoluit. Historia etenim, ut tradit Cicero est temporum testis, lex veritatis, magistra vitæ, nuncia vetustatis. Equidē in ea insignes viri se se offerunt emulandi, memorabilia, & stupenda facinora obseruanda, in pace tuta consilia, in bello doli, & machinationes in his audacia, in alijs temperantia, & prudentia, incredibiles victoriae, ab hoste affectata proditio, sed proditor odio habitus. Magnus Alexander proxima, quaque nocte, ante quam cum hostibus congrederetur, aliquod ex Homero exemplar amplectendū relegebat. Aiebat enim tam celebri disciplina ad res magnas aggrediendas animum eius enixe concitari.

CAP. V.
Eloquentia ornari intereft Imperatoris.

Eloquentia natura, & arte etiam flores cuius vis tanta est, ut memorie proditum sit Herculem rupium incolas, moribusque incultis, rudes, sermonis melode ad ciuilem vitam, communemque societatem in vrbes pelexisse. Pluresque elegantia loquela viciisse, quam armorum, & belli impetu. Vnde à Poetis

Eccles. cap. 10.

L. Filius. ff. ad leg. Corn. de fafisis.

Cic. lib. 2. de orat.

Carmen in raptodia, cap. II.

L. 5. tit. 33. par. 2.

¶ Poetis linguae, categae aureæ fixæ de-
pingebantur ; quibus innumeros ille
ex auribus alligatos deducebat. Quod
confirmat Tullius monens, eloquentia
multas vrbes esse constitutas, plu-
rima bella reflincta, sanctissimas ami-
citas comparatas. Pyrrus dicere so-
lebat, plures vrbes Cinneam oratio-
nem subegisse quam ipsum armis. Po-
tentissimo Darij exercitu, adeo mi-
lites Alexandri perterriti fuerunt, vt
nisi inuincibilis Monarcha efficaciora-
tione eorum animos exciret, ante con-
flictum iam cedere parati erant.

S Almanticæ Academiarum primæ,
¶ etiam legibus & iurisprudentiæ so-
llerter operam nauasti, in quibus Philo-
sophiæ moralis locupletissimus the-
saurus reconditur. Cuius scientiæ ra-
tione humana coercetur audacia, tu-
taque est inter improbos innocentia,
effrænatur ira, amatur continentia,
prudentia colitur, relucet fortitudo,
præualet veritas, iustitia dominatur,
exulat mendacium, præmia merenti-
bus, poenæ delinquentibus irrogantur,
pax conseruatur, iustum bellum moue-
tur : Denique ea rei militaris nerui
funditus substinentur. Etenim ex iu-
risprudentia illa saluberrima natura-
lia præcepta pro manant, honeste vi-
lendi, alterum non lædendi, ius suum

*Quintus Curt.lib.
1.cap.4.*

*L.1. ff. de iust. &
iure.*

*Cap. Noli. Cap.
quid culpa. Cap.
apud veros 23. q.1.*

*L.1. ff. de iust. &
iure.*

*L. ex hoc iure. ff.
eodem, c.1.
tinctione.*

*L.9. tit.5. Part.2.
Præm. tit.9. p.7
vbi Greg. cap. 71
lex contin.*

*Bald. C. plus va-
lere, dist. I. 8.*

CAP. VI.
*Iurisprudentiæ
profiteri, aut
eius præcepta
exercere, Impe-
ratori adeò est
necessaria, vt
absque iustitia
disciplina mili-
taris illico defi-
ciat.*

vniciq; tribuendi. Pro manat lex, quā
Vlpianus Iureconsultus inuentum, ac
munus Dei appellavit, & Cicero Im-
perium, sine qua domus vlla nec ciui-
tas, nec gens, nec hominum vniuersum
genus stare, nec rerum natura, nec ipse
mundus consistere potest. Igitur si non
minus respublica potest sine lege viue-
re, quam sine mente corpus: ubi magis
lex desiderabitur, quam in belli strepi-
tu? qui tot cruenta damnā, tot duras ne-
cessitates, tot intestina odia, tot tur-
pissima fūta, tot detestabiles rapi-
nas, tot diras clades gignit. Alexan-
der seuerus, si quis miles de via, in ali-
euus possessionem deflexisset, eum fus-
tibus cædi iubebat, & dum plecteret-
tur, per preconem proclamari, quod
tibi non vis alteri ne feceris. Ostendens
disciplinam militarem, plurimum in
eo naturali præcepto stabilitam esse.
Quid enim interest milites magnis la-
certis, viribusque valere, instructosque
ad pugnam esse, & à duce temeratio
gubernari, si illi obedientiam asper-
nentur, iste iustitiae rationem non am-
pleteatur. Quare Cato Romanos allo-
quitus, nolite inquit existimare ma-
iores nostros armis rempublicam, ex
parua magnati fecisse, si ita res esset,
multo pulcherrimam eam habemus,
quippe sotiorum, atque ciuium, præ-
terea

L.1. ff. de iust. ex-
iure.
L. contra. C. de re
milit.lib.12.
L.2. ff de legibus.
Cicero lib. 3. de
legib.

Cap.t. distincio-
ne 1.

Cato apud sallus-
trium in oratione
in Cather. D. In
gust. de ciuitate
Dei, lib.5. cap.12.

terea armorum, atque equorum maior nobis copia quam illis est? Sed alia fuere, quæ illos magnos fecere, quæ nobis nulla sunt: domi industria, fortis iustum imperium, animus in consulendo liber, neque delicto, neque libidini obnoxius. Pro his nos habemus luxuriam, atque avaritiam, publice egestatem, priuatim opulentiam, laudamus diuitias, sequimur inertiam, inter bones, & malos distinximus. nullum est, omnia virtutis præmia ambitione possidet.

Certum est ad posternam Carthaginensem Provinciam, maximè pro facile singularem Scipionis sanctitatem, ut refert Curtius, quippe qui captiuas puellas præcipue pulchritudinis barbaris restituerit, in conspectum quidem suum reuens adduci. Cui etiam magni fuit ponderis, ac momenti bellissimam virginem captiuam Luceio Principi desponsatam illibatam tradi præcipisse, simulque in gente aurii, & argenti quantitatem, redemptiois prætium in augmentum dotis. Quo beneficio Luceius ingenue ad strictus, deserta patria, cum mille, & quatuor ceterum equitibus Scipioni auxilio fuit. Beneficium namque, generosos viros compedibus, & catenis constringit. Non ne Magno Alexandro hostes vltro

*Livius lib. 6. de-
cad. 2. c. 13. & lib.
6. de cad. 3. c. 21.*

*Livius lib. 6. de-
cad. 3.*

Iul. Front. cap. 21.

*Veget. lib. 2. de
conf. Alex.*

tro se subdidere, quoniam venustissimam virginem viro restitui insit nō
lens in præsentiam suam ad ferri? Qui
superato Dario, virgines Persarum, filiasque, & vxorem Reginas, tam sancte
habuit, quam si eodem quo ipse, parente
genitæ fuerint, summaq; cura ei fuit,
ne quis captiuo corpori illuderet.

*3. Basili. de leg. libris gentilium.
Iulius Froninus, strat. lib. 2. c. 11.*

Quint. Curt. lib. 3.

CAP. VIII.
*Citius diluitur exercitus luxurie & ocio, quam
contrario alio pugnacissimo, & numero su-*
periore.

AT vero Annibalis exercitum aduersus omnia mala, sæpè, ac diu durantem, bonis in expetum non perdidere voluptates, ac deliciae immodi-
cæ Capuanæ? somnus enim, & vinum, epulæ, & scorta, balneaq; & ocium cō-
fuetudine blandius, ita encruarunt cor-
pora, animosq; inquit Liuius, ut magis
deinde præterita victoria eos, quam
præsentes tutarentur vires, maiusq; que
id peccatum ducis apud peritos artis
militaris habitum, quam quod non ex
Cannensi acie, protinus ad urbem Ro-
main duxisset. Illa enim cunctatio dis-
tulisse, victoriam potuit: hic error vires
ademisse advicendum. Itaque hercle, veluti si cū alio novo exercitu à Capua
exisset, nihil inquam pristinæ discipli-
na tenuit. In eodē Capuano loco Caro
lo ostuo Gallorū Regi Neapolitanum
Regnum præoccupanti idem euenit. Nā
ex eius potentia magnus Turca Baï-
cetes, tantum metus conceperat, vt
breui Imperium delendum trepidaret

*Liuius lib. 3. dec. 3.
Lucius Florus lib.
2. cap. 6.*

& Al-

& Albaniæ, & Macedoniæ præfecti ar-
cibus, eas defererent, sed eius exercitus
luxurie, & lascivia bachatus effeminate
dissolitus, & morbo Gallico, ut tradi-
tur infectus fuit. Bella gentium legi-
mus superasse, quam plurimos, inquit

*D. Petrus Chry-
sol. serm. 4¹. de
reiunio & clemo-
sina.*

*Pomponius Letus
de mag. Rom.*

*Cicero in para-
doxis.*

*Zinii, lib. 4.
cap. 8.*

*Valer. Max. lib. 6
cap. 2.*

Sanctus Petrus Chrysologus, quos ta-
men carnis pugnam legimus non vicif-
se. Et audiuimus eos dedisse delicijs
peccatora, qui dorsa hostibus non deder-
unt. Ideo Romani consultō decreuerūt, e
legionis præfectum, cui legato absente
totus exercitus parebat, iustum diligen-
tem, ac sobrium eligi. Valde enim re-
ferre putabant, his virtutibus ornari,
qui alijs præesse deberet. Neque enim
exercitum potest continere, qui se ip-
sum non continent, inquit Tullius, neq;
seuerus esse in iudicando, qui alias in se
seueros esse iudices non vult. Refrænet
ergo libidines Imperator, spernat vo-
luptates, iracundiam teneat, coercent
auaritiam, & cæteras animi labes re-
pellat. Nam quo pacto militum crude-
les neces, illicita latrocinia facta, incen-
dia ex proposito immissa, & alia id ge-
nus compescet, si ipse homicida, præ-
dator, nefarius raptor, & incendarius
sit? Qua etiam ratione miles Centuri-
ni, Centurio Tribuni, Tribunus Lega-
ti, Legatus Consulis, magister equitum
Dictatoriis parebit imperio, si dux fas,

ac nefas confundens sine ordine pugnet, fidem foederitatis, ac hostibus frāgat, bonorum inimicus, sceleratorum amicus sit, leuia delicta seuere puniat, in atrocibus connueat, exceptionem personarum habens omnia pro libito, & sine lege gerens. Quid magis militū obsequium apud Romanos fanciuit, quam memorabile, & iustum Manlij Torquati facinus, qui vnicum filium, quod prouocatus à Geminio Metio duce Tusculanorum ad dimicandum cōtra edictum patris descenderet, caput hostis, speciosa hercle spolia referentē in conspectu exercitus virgis cæssum percussit. Vnde Paulus Iureconsultus docuit, disciplinam castrorū antiquiorē rem Romanis fuisse, quam charitatem libetorum. Nec Manlius filius asperam patris sententiā detrectauit, nam exercitu pro se aduersus patrem seditionē parante, negauit tanti esse, quenquam, vt propter illum disciplina corrumpetur, & obtinuit, vt ipse puniri patetur. Sciebat enim vterque edita ducū inuiolabiliter custodienda, & qui eorū mandata non seruaret, aut rem prohibitam faceret, vt probat Iureconsultus, etiam si res bene cesserit capite puniendum. Aliter autem dissimulato supplcio, quilibet eo exemptum fore affectaret. Piso autem Africam missus militū

L. Post liminium.
§. filius quoq; ff.
de cap. & post.

L. 3. §. in bello. ff.
dere militari.

Appianus de bel-

coer-

Ie Punico.

Iulius Frontinus
Stratag.lib.4.c.1.

Pluthar.de foro.
& virt.

Alex.orat.2.

Sap.cap.6.

Proverb. cap.21.

Pluthar.in apoth.

Iustinus lib. 4.
deca.

coercitionem despiciens, ocio rapinis, & avaritiae assuetorum, disciplinam militarem subuertit, quorum multos, nisi Scipio militia exauktoraret, aliosque graui oratione castigaret, nunquam in sua potestate haberet. Epicatres de re militari differens exercitum esse ait, quasi quoddam animal homini per simile, cuius caput sit Imperator, acies instructa pectus, ac thorax, pedites manus, equites autem pedes: & sicut in corpore conturbato, commotoque capite membra reliqua nullum officium recte praestare possunt, sic perturbato Imperatore, exercitus omnis fluctuet, periclitetur, ac pereat necesse est.

Meliorem esse sapientiam, quam vires, Salomon diuine statuit, & virum prudentem, quam fortem, ac urbem altis muris circundatam: vndeique expertis militibus vallatam unius sapientis industria desolatam obrruisse. Cuius thesis veritas Themistoclis exemplo comprobatur, qui Xerxem mille millium hominum contra Graecos ducentem, suo consilio, & prudentia debellauit. Hinc inde dicebat Philippus Maceo praestantiorem esse exercitum seruorum, imperante leone, quam leonum imperante ceruo. Sempronius Gracchus, cum ei seruorum exercitus datus esset, breui effecit iusta viuendi

C A P. IX.
In Imperatore excellit prudens et audacia.

norma, exercitationeque, ut nemo obser-
cure sanguinis memor, in acie essent
præsidio suis hostibus terroti. Nec nos-
træ leges Partitarum huius doctrinæ
oblitæ fuere, quandoquidem inter exi-
mia ducis encomia præcipuè sapientiæ
exegere. Scipio Africanus, qui cù Annibale
foedus ferire aspernatus, eum superauit,
& Carthaginem Römæ tributariam fecit, & ob excellentem fortitudinem
Deorum semine natus credeba-
tur, cum ab aliquibus detraheretur se
parum pugnacem esse, Imperatorem
ait me mater, non pugnacem peperit;
magis se censeri cupiens prudentiæ &
consilij, quam præliandi virtute, ostendens
que bellandi gloriam, potius in
vnius ratione positam esse, quam in
multorum viribus. Meliorem esse sapien-
tiam, quam arma bellica protulit Ethe-
reus paraclytus. Gigantes fuere nomi-
nati, inquit per Prophetam, qui ab ini-
tio fuerunt statura magna sciétes bellū,
non hos elegit Dominus, neque viam
disciplinæ inuenerunt, propterea petierunt,
& quoniam non habuerunt sapien-
tiæ interierunt, propter suā insipientiam.
Tādem militarem artē duabus regulis
cōprehendi. Christianus Poeta scripsit.
Consilio virilius, quam viribus arma geruntur,
Militis est robur, consiliumque ducis.
Quas Tacitus coucinne præsensit, sed
diuisa,

L.4. &c. §. 1st. 23.
Part. 2.

Julius Frontinus
lib. 4. Strateg.
cap. 7.

Eccles. 9.
Baruch. e. 3.

Michæl Verinus.

Tacitus lib. 3. 23.
Histor.

diuisa, inquit, inter exercitum, du-
cemque munia militibus cupidinem
pugnandi conuenire, duces prouiden-
do, consultando, cunctatione s̄p̄ius,
quam temeritate prodesse. Rex Alphō-
fus Aragonensis rogatus plus ne armis,
an libris deberet, grauiter respondisse.
fertur ex libris arma, & armorum usum
dedicisse. Aperte innuens se omnia
doctrinæ accepto ferre debere. Et si

L.2. §. lex antem, ibi. Cōpetet, & principem, & ducem esse. ff. de origine iuris.
Plato dialog. 1. de legib.

arma colas, Franciscē venerande, legum vis ac potestas tibi graphicē men-
ti impressae (si eis ut velis) tuti duces
præbunt; & quocumque euentu tibi
suffragio erunt: quibus auspicijs te fa-
cile vinces, quæ maior victoria est, dis-
ciplihæ militaris magister eris, hostes
superabis, & virtuti fortuna cedet. De

Linus lib. 2. de cad. 3.

Marco Porcio Catone viro omnibus
virtutibus ornato traditur, tantam in
eo vim animi, ingenijque fuisse, ut quo-
cumque loco natus esset fortunam sibi
ipſi facturus videretur, tam in rebus
bellicis, quam ciuilibus. Nimirum cum

L.2. §. tripartita, vers. deinde ff. de erg. iuris.

secundum Plomponium, Iure consultus
magnæ spectationis fuerit, librosque
iuris prudentiæ plenos eruditione scrip-
serit. Qui Sardiniam subegit, & Hispani-
am profectus, rebus prospere gestis,

Polibius.
Linus Front. de frat. lib. 5. c. 1.

omnium urbium, quæ intra Baetim erat
muros uno die solo e quauit. Scipio etiā
Nasica, qui Dalmatiā urbem subuer-

tit,
ff. de erg. iuris.

tit, & optimus ciuis à Senatu iudicatus
fuit, vt matrem Deorum hospitio sus-
ciperebat, inter oratores eius etatis elega-
tissimus fuit, & in iure civili adeo ex-
celluit, vt ei publice domus in sacra via
Romæ data sit, quo facilius consuli pos-
set. Nec non Seruius Sulpicius in causis
per orandis post Cicerone primus,
iurisprudentia plures libros in lucem
edidit, qui cum in legatione perijset
statuam ei populus Romanus pro ro-
stris erexit. Omitto innueros alios
iuri professores, qui in bello legum
auxilio armati perpetua fama digna
effecere.

L.2. f. omniū ea-
mē, ver f. seruius,
ff. de orig. iuris.

CAP. X.
*Conniuente ius-
titia distributi-
ua ac commuta-
tiua præualeat
legalis.*

ID circo non nulli irridendi sunt, qui
imperite asserunt inter arma iuridi-
cos, & leges insuper esse curia in casibus
in opinatis vbi ordinariæ leges, ~~et~~
filere congruit, saltim ibi legalis iusti-
tia insurgat, quæ suprema lex est, & omni-
nes alias consuevit imbibat. Supremo
enim iure, quod Iupiter sanxit, inquit

Tullius philipp.8.

Tullius, omniaquæ reipublice salutaria
sunt legitima, & iusta habentur. Quo
spectat, quod de Scipione Nasica tra-
ditum est. Cū Marcus Tiberius Grac-
chus in tribunatu, profusis largitioni-
bus, fauore populi occupato, rempubli-
cam oppressam teneret, palamque iac-
taret, inter empto senatu, omnia per
plebem agi debere, & consentientibus

cunctis,

Va'. Maxim.lib.3
cap.1.

Appian. de bello
civili, lib.1.

cunctis, ut consul rempublicam armis
tueretur. Mucius Scæuola consul, & iu-
ris peritus negaret se vi quicquam ac-
turum, tunc Nasica, quoniam inquit
consul, dum iuris ordinem sequitur id
agit, ut cum omnibus legibus Romanū
Imperium corruat: egomet priuatus vo-
luntati vestræ me ducem offero, & su-
blata dextra proclamauit. Qui rempu-
blicam saluam esse volunt me sequan-
tur, eaque voce cunctatione bonorum
ciuium discussa, Gracchum cum scele-
rata factiōne poenas soluere coegit. Ne
cessitas enim ex aliis illicito licitum fa-
cit. Cedit interdum generosus spiritus,
ait Valerius, utilitati, & fortunæ viri-
bus succumbit; ubi nisi tutiora eligan-
tur consilia, speciosa sequenti concidē-
dum est. Quibus casibus cessantibus
communes regulæ custodiendæ sunt,
sine quibus nullum regimen stare pos-
set. Quod Philon præfensit in hæc ver-
ba. Est quædā principatus species (ait)
in quovis vitæ genere sola distans mag-
nitudine, quod enim est in ciuitate Rex
hoc in vnico magister, in domo domi-
nus, inter egrotos medicus, Imperator
inter milites, præfectus clasis inter na-
uiales socios, inter vectores nauclera,
inter nautas gubernator. Sed cum nec
oratores, aut Iureconsulti, & Imperato-
res, quamuis artis rudimenta percep-
rint,

*Valer. Maxi-
m. lib. 7. cap. 6.*

*Philon Iude. de
creatione Prince-
pis.*

C A P . X I I I
cepta signa prælio super sedebat. Gloriæ belli, ac virtute sua, quemque fretū in aciem ire debere. Speciose Valerius Coruinus suas legiones alloquebatur, tum etiam intueri, cuius ductu, & auspicio in eundem prælium sit, utrum qui audiendus magnificus adhortator sit, simulque ipse tela tractare, ante signa procedere, versari in media mole pugnæ sciāt, facta mea non dicta milites se qui volo, nec disciplinam modo, se exēplum petere: qui hac dextra mihi tres cōsulatus, summamque laudem peperi. Tantū valit M. Antonij facinus in exercitu suo profligato, ut nunc victus statim victoriam reportaret.

Linius lib. 7.

Praeterea Iulius Cæsar cito, & somno in vitam non in voluptatem cōtentus in ancipiū certamine, quod cum iuniore Pompeio in Hispania iniuit, suis præpauore trepide pugnantibus, acie in magno discrimine constituta, & nihil exortatione proficiens, arrepto cuiusdā clypeo, increpitisq; militibus, occurrit in hostē exclamans nunc mihi finis vita erit, & vobis militiæ. Quo facto pudori cedente metu aciem restituit, ducentis telis in clypeo acceptis. Vbi labor immensus ibi vñica spes, in rebus namque arduis negotium peragit, se primum imperatorem periculis coniucere, nihil quem tam efficax, quam eius audacissimum exemplum.

Tacitus lib. 3 hist.

Appian de bello civili, lib. 2.

Robert. Valt. de re militari, lib. 6, cap. 10.

Quare

Vare res asperas, ex quibus solet CAP. XIII.
totius exercitus salus pendere, Imperator quā
not alteri, quam sibi fidere debet: ipsu-
doque sua iussa subire tenetur.

Veget. de re mili-
tari, cap. 26.

Endi cum, cap. 3.

Pater Joannes To-
rres ex Societate
Iesu, in Philosoph.
Princ. I. par. lib. 8.
cap. 9.

Linius lib. 2. dec. 3.

Linius lib. 2. dec. 3.

Tull. lib. 3. Tuscul.

Nam subiecta res oculis certius consi-
lium dabit. Vnde ille Israeliticus stre-
nui simus dux militum animos his ver-
bis concitabat. Quod me videritis fa-
cere, vos quoq; facite. Inimicis cohori-
bus instinctor obnitebatur. Etenime
vnu quisque Aod fortem ducem imi-
tari debet, qui vtraque manu pro dex-
tera utebatur, quo indicant sacræ lite-
ræ perfectum Imperatorem; vicissim
præliando, vicissim cōsulendo propriæ
fam & commune bonum præferentem
hostes disjicare posse. Vanam & falsam

gloriā respuere conuenit, etiam si ti-
midus pro cauto, imbellis pro perito
belli à militibus nuncupetur: à veritate
laborare ius sāpe aiunt extingui nun-
quam gloriam, qui spreuit veram ha-
bebit. Quod Quinto Fabio Maximo
euerit, qui cūctatione & consilio Annibali
svires infregit aciem cum acie con-
fligere semper detestatus. Necesse est,

inquit Tullius, eum qui sit fortis, eun-
dem esse magnanimum, qui magni ani-
mi inuictum, qui inuictus eum huma-
na res despiceré, atque infra se positas
arbitrari. Despicere autem nemo potest

cas

CAP. XIII.
Inquit uero
affili aut rupes
interioris sedis
CAP. XIV.
*Liberalitas ar-
ripit accipien-
tiū animos, &
plusquam vires
superat.*

10
eas res propter quas egritudine affici potest, nisi fortis ex quo efficitur forte virum egritudine nunquam affici. Omnes autem sapientes fortes.

Hercle cum Imperatoriæ arti plures aliae accedant eximiae, comitesque virtutes, quæ cum exornant, & undequaque vallatum constituunt. Inter eas liberalitas (quæ in te refulget) magnopere est necessaria, ad militum animos alliciendos, in disciplinaque militari egregie continendos. Ea quidem detrahentium claudit ora, affatim est autoris orator, scientia voluntatum fascinatoria: liberales enim homines maximè omnium studiosorum amantur. Quæsitus Alexander seuerus, quis aptior Regis coronæ céseretur grauter respödit, qui amicos munieribꝫ retinet, & inimicos beneficijs ambit. Digna sane sententia tanto Imperatore, nam omnibus beneficia conferre, secundum Senecam, imitari Deum est, qui & ingratiss, & sceleratis dat. Soleis oritur, & priuatis matia patent. Deus rerum omnium optimus aucto ignorantibus dare dona incipit, ingratiss perseverat, non cessat beneficia congerere vnam sortiri intentionem scilicet prôdesse. Qua propter munificentia nobilissimis hominibus frequenter hæret. Vnde Gregorius Romanus Pontifex concludit, hac

Arist. lib. 4.
Ethic. c. 1.

Max. Monachus,
sermone 9. de me-
gistro.

seneca debeficijs.

Cap. 1. de donatio-
nibus.

sibi quodammodo nobilitatem legem imponere, ut debere, quod sponte tribuit existimet, & nisi in beneficijs creuerit, nihil praestitisse putet. Iucundissime Francisce, singulis officiosus beneficijs beas, alijs pecunijs, alteris opitulando, alijs fauendo, pro alijs intercedendo, & vnicuique proficulatibus tuis succurris. Libetalis namque appellatur, quidat, quod potest, & qui pecunia, vel ope subuenit. Vbicumque colitur haec venustissima virtus, sed nullibi utilis, & pretiosa magis quam in bello. Quid militum animos impellit calor, ac pluviæ inclemenciarum subijci, famam, & egestatem pati, labore infatigabiles esse, duræ militiarum obedientiarum submitti, chara patria exules propriam domum, parentes filios, uxoremque deferere, rure degere, & per noctem, pro domo nauim, pro lecto stabula in procelloso mari fluctuantibus frui, aquam foetidam bibere, & cibum corruptum edere, plerumque spuriis animantibus ali, mortiferas cicatrices excipere, mortem sibi gloriosam existimare, nisi præmij spes, quod pœne impossibilia, suavia, & facilia reddit. Eo impendi laborem, ac periculum, inquit Liuius, unde emolumentum, atque honos speretur, nihilque non aggressuros homines, si magnis conatibus magna

*Seneca, lib. 1. de
benef.*

limits lib. 4.

magna præmia proponantur, magnosq;
animos, magnis honoribus fieri. Si præ-
miū enim mera iustitia debitum mili-
tes ad res magnas gerendas excitat, nō
nē munificus dux exercitus, plures stre-
nuos, laboriosos, dicto audientes, auda-
ces efficiet, & sibi immortale nomen
comparabit? Quam doctrinam Salomō
cœlesti astatu luminauit. Victoriam, &
honorem adquirere ait, qui dat mune-
ra, animamque accipientium aufer-
re. Rex Illephonsus Aragonensis, nullū
sibi diem præteriisse sine largieadis mu-
neribus dicebat. Et Alexander magnus
nulla non bellicavirtute præditus se ab
ullo nunquam liberalitate superatum
gloriabatur. Cyrus Persarum Rex pe-
cunias, non thesauros, sed amicos de se
benemeritos præferebat.

Proli. cap. 22.

Panorm. de rebus
gestis Regis Al-
phonsi.

Celius lib. 7. c. 38.

Pontanus de Prin-
cipe ex Xenophon
Historia.

CAP. XV. *Affabilitas Imperatoris milites efficit obsequentes.*

Sed liberalitati affabilitatem vnitā
habes, quam sociam aptam, Vale-
rius Maximus præscripsit, qnoniam idē
laudis genus expetunt. Illa hominum
conciliat amicitiam, hæc etiam amorē
elicit. Fili inquit Salomon in māsuetu-
dine operari tua perfice, & super homi-
num gloriā diligenter. Naturaliter vnfus-
quisque se amari cupit, huncque amo-
rem in homine affabili, & beneuolo ve-
luti in speculo confspicit vnde recipro-
co amore grates refert. Nā amor amo-
ris est magnes, ex beneuolentia, & affa-
bilita-

Valerius Max. lib.
3. cap. 1.

Ecclesi. cap. 5.

affabilitate, etiam feuerentia dimanat.
Qui colitur etiam amatur, non enim po-
test amor cum timore misceri. Seruulis
D. Bern. serm. 87. est timor notat melifluus Bernardus,
quandiu ab amore non manumititur, &
qui de amore nō venit honor, nō honor
sed adulatio est, qua propter Ennius:

Quem merunt oderunt,
Quem quisque odit perisse cupit!
Ex belli congressu, aliquibus vulneri-
bus exceptis, Lisymacho egresso, prior
obuiam venit Alexander magnus, qui
cum in promptu ratione essent linteae qui-
bus sanguis exugeretur, sublato diade-
mate ex eis constructo, illud Lisymachi

Iulius Frontinus,
lib. 6. Strateg. c. 5

medella porrexit. Idem in brumali die
populum nunc circunfassum ingrediens
militem erat, militaque prouectum fri-
gore pressum ad spiciens, loco ex quo se
ad rōgū calefaciebat surrexit, schemq;
apprehendens infidere iussit, manuque
manibus, & corpore tanquam familia-
ris calorem applicabat. Quid mirum
est, inquit Valeritus Maximus, si sub eo

Valer. Max. lib. 3.
cap. 1.

Iulius Front. lib. 6
Stratag. c. 6.

diluce tot annis militare succundum du-
cebant, cui gtegatij militis in columitas
proprio fastigio charior erat. Singuli,
qui tecum conuertantur benevolentia,
comitatemque tuam propalant. Qua
de causa milites vexilla tua in sequitu-
ri felicitati tribuunt, in qua te fidelis
possem produci testis. Nam erga me hu-
mani

minitate ita deuinctum tenes, vt armā
proto ga, & togam pro armis pro te li-
bentissime mutuarem, & vbique terra-
rum substantiam, & vitā extremis peri-
culis subijcerem. Nullum dignitatis,
aut lucri pretiosius præmium ratus, quā
tu obsequio præsto esse. Difficile est
dictu, inquit Tullius, quantum conci-
liet animos hominum comitas, affabi-
litasque sermonis, extat epistolæ, & Phi-
lippi ad Alexandrum, & Antipatri ad
Cassandrum, & Antigoni ad Philippū
filium, trium prudentissimorum, qui-
bus præcipiunt, vt oratione benigna
multitudinis animos ad benevolentiam
alliciant, militesque blando appellan-
do sermone deliniant. Cyrus erga suos
adeo fuit officiosus, vt omnes proprio
nomine, etiam si in exercitu innumeris
essent nuncuparet. De quo asseritur in
toto vitæ discursu neminem aspero ser-
mone alloquutum. Nec mirandum est
milites affabilitate deuinci, cum hostiū
odium in charam amicitiam reducat.
Scipio innatae humanitatis, perugata
fama, Romanæ ditionis totam Hilpa-
niam fecit. Celebre quoque est beneuo-
lentiæ Camilli exemplum, qui cum ob-
sidione phaliscorum vrbem circunclu-
deret, capiendoq; eam diuturnus labor
videretur, patriciorū iuueniū magistrū
proditorem tradens Regem, & ciues ad
deditiōnē pellexit.

Vc.

Lib. I. Officiorū

Valer. Max. lib. 8.
cap. 7.

Cicer. Quint.

Linius lib. 7. dec. 3
cap. 7.

Linius lib. 5.
Iulius Fron. lib. 4.
Stratag. cap. 4.

C A P . X V I .
Cor docile, con-
siliūmque dili-
gens sapientia
flagrat.

Verum his quibus prædictus es vir-
tutibus aliam annexis, quæ om-
nium veluti sigillum, & complementū
est. Nihil, quod egere consilio discer-
nis, tam tuo arbitrio, quam alieno con-
fidis. Res quidem prudentia, & humi-
litate plena. Nam eum, qui de sui vnius
sententia omnia gerit, superbū magis,
quam prudentem iudico. Id enim natu-
ra euénit, ut in suo quisque hebetior sit
negotio, quam in alieno. Fili siue con-
silio nil facias, monet Salomon, & post
factum non pœnitebis. Prudentis est
omnia ante rem incep tam prouidere,
consilioque suscep to exequi. Successus
enim stultorum est, grāves autem viu-
secundum rerum principia iudicant.
Errant, inquit Iulius Cæsar, qui in bello
omnes secundos rerum euentus expec-
tant. Plerumque hercle, inferior nume-
ro, viribusque exercitus, omnibus his
superiorem prostermit. In prælio celebri
Pauia, quod Franciscus Gallorum Rex,
fortissimusque dux captus fuit, spluri-
bus ducibus, primoribusque viris cæsis,
& opulentissima militum castorumq;
præda facta, inter cænam per Principes
viros orta contentione, vitrum intem-
pestiue, & sine maturo consilio cum Im-
periali exercitu confixisset, multis ab
eis differtis rationibus dixisse fertur. Si
res integræ manerent, vt antecongres-
sum

eccl. cap. 31.

Plinius minor, lib.
5. epist. ad Rufum.
Ilinus lib. 2. dec. 3.
cap. 14.

Cæsar in comm.
cap. 7.

Ille Cæsar in vita Cle-
mentis 7. in Epis.
Pont.

61

sum perpetidi, s^æpi s^æpius arma armis
consererem. Sententia quidem consta-
ti Imperatori necessaria, & fortunae ca-
sibus inflexibili. Est namque iniquum,
sed vsu receptum, inquit Plinius, quod
honesta consilia, velut turpia prout ma-
le, aut prospere cedunt, ita vellaudan-
tur, vel reprehenduntur. Vnde plerumq;
eadem facta, modo furoris, modo liber-
tatis nomine accipiunt. Quare si dux apud
Carthaginenses prauo consilio licet fe-
lici euentu pugnasset in crucem elatus
poenas dabat, sed consultatione facta,
negotiū accelerare opus est. Vile itaq;
est consilium, inquit D. Gregorius, cui
robur fortitudinis deest, quia quod tra-
stanto inuenit, carens viribus usque ad
perfectionem operis non perducit. Ma-
xime in bello ybi occasio amplius iuu-
re solet, quā virtus. Et s^æpius vidimus,
inquit Liuius, consilium alioqui per se
tutum, & salubre mora temerarium, &
infelix factum esse. Post Cannensem
cladē, quæ Romanæ reipublicæ terror,
& pernicies fuit, si Annibal velociter
victos in sequeretur, victoriæque occa-
sionem arriperet Romanæ urbis domi-
nium occuparet. Sed Maharbalis spre-
to consilio, qui in ea re deliberandum
non esse instabat cunctatione id effecit,
ut postea excidio patriæ esset, exulque
mortem sibi consicerer. *sing. in cor.*

*Plin.lib.5. ybi sue
pra.*

*Alex.ab Alex.
lib.4.cap.7.*

*D.Gregor.lib.1.
moral.*

*Veget.de re militi-
eari, lib.3.c.26.
Liu.dee.3. cap.17.
Florus, lib.2.c.2.
Plutar.in vita Pa-
bij M.*

*Linius lib.2.det.3.
et lib.9.cap.4.*

In te

L.4. tit. 23. par. 2.
L.1. tit. 6. par. 2.

IN te igitur congregantur, Francisce honorifice, præclara nobilitas, optima indoles, alacre ingenium, historiæ studium, eloquentiæ vis, jurisprudentiæ ratio, rei militaris disciplina, animi fortitudo, corporis robur, elegans persona, munificentia profusio, affabilitatis & benevolentia charitas, consulendi pronus genius. Quemadmodum enim patruorum, iuris vtriusqne excellentia, vnum recta columna rempublicam subf tinuit, alter tamen antistes vigilantissimus præf est, amboque Illustrissimi, eximia virtute, dignitates supremas adepti, generi tuo honores auxerunt: Tu etiam generosus vir variæ doctrinæ, & armorum, & dotum selectarum præstantia classi præfecti excelsum gradum ascendere meruisti, qui etsi profapiæ tuæ splendor nobilitatis deesset, & ei nitoré, ac posteris tuis (faxit Deus vt innumeri procreentur) perpetuum decus insereres. Animi namque magnitudine expectamus, littorum Oceani præsidia à Sarracenorum rabie, Hæreticorumque impietate constanter defensurum, bassimq; , fixum Hispaniam fulciturum. Vale.

Licentiatus D. Benedictus Tebar.